Seneste retspraksis

Den nye retsreform

1. januar 2007 trådte den nye retsreform i kraft. Hensigten med den har blandt andet været at rationalisere domstolssystemet, således at retssager gennemføres hurtigere end hidtil, ligesom det har været tanken at aflaste Højesteret.

Reformen kan risikere at få indflydelse på omfanget af den beskyttelse danske domstole i gennem de seneste år har givet design. Hidtil har alle sager om krænkelse af markedsføringsloven skullet anlægges ved Sø- og Handelsretten i København, som er en specialdomstol, hvor den juridiske dommer bistås af sagkyndige dommere. Med retsreformen har man besluttet, at sager om overtrædelse af markedsføringsloven skal anlægges ved den byret, hvor krænkeren bor. Dette svarer til den måde, sager om krænkelse af ophavsret hidtil er blevet behandlet. Mange sager om krænkelse af ophavsret er dog hidtil havnet ved Sø- og Handelsretten, idet sagsøger ofte tillige har støttet ret på markedsføringsloven, hvorved Sø- og Handelsretten kunne anvendes.

Fremover vil Sø- og Handelsretten være værneting for sager, hvor immaterielle rettigheder, såsom varemærker, designregistreringer, patenter og brugsmodeller spiller en væsentlig rolle. I den forbindelse har Sø- og Handelsretten overtaget patentsager fra landsretterne.

Dette betyder, at det som udgangspunkt alene er juridiske dommere, som fremover skal træffe afgørelse i sager om produktefterligninger efter markedsføringsloven og ophavsretsloven, og da byretterne og landsretterne endnu ikke har implementeret en edb-løsning, som gør det muligt at offentliggøre samtlige trufne afgørelser, vil det tillige indebære, at mange af de domme, som afsiges i fremtiden ikke vil være tilgængelige på internettet.

Det er endnu for tidligt at spå om, hvilke konsekvenser denne ændring vil få, men det kan frygtes, at beskyttelsen fremover vil blive snævrere end hidtil, hvilket blandt andet praksis fra Højesteret viser. Det er yderst sjældent, at Højesteret ændrer en afgørelse fra Sø- og Handelsretten til rettighedshavers fordel, og samme tendens må frygtes, når produktefterligningssager fremover skal bedømmes af byretterne med appelmulighed til Østre og Vestre Landsret.

Hvis man vil sikre sig fortsat at kunne anlægge sager ved Sø- og Handelsretten, som også fremover vil have bisiddere med design baggrund, kan det anbefales at søge sine designs beskyttet ved en designregistrering, idet en retssag om krænkelse af en designregistrering også fremover vil kunne anlægges ved Sø- og Handelsretten.

Herstal mod Silvan

I Inform i september 2005 refererede jeg en afgørelse fra Sø- og Handelsretten, hvor Herstal havde stævnet Silvan for krænkelse af fem af Herstals pendler. Denne sag har nu været behandlet af Højesteret, som stadfæstede Sø- og Handelsrettens afgørelse d. 5. januar 2007 med begrundelsen, at tre af pendlerne ikke havde det fornødne særpræg, mens de to sidste pendler ikke var kopieret, da Silvans pendler afveg tilstrækkeligt fra Herstals design.

Forchromnings Industrien mod Ilva

D. 20. december 2006 tog Sø- og Handelsretten stilling til en strid mellem Forchromnings Industrien ApS (FCI) og Ilva om rettighederne til et bordbendesign. De omstridte designs så ud som følger:

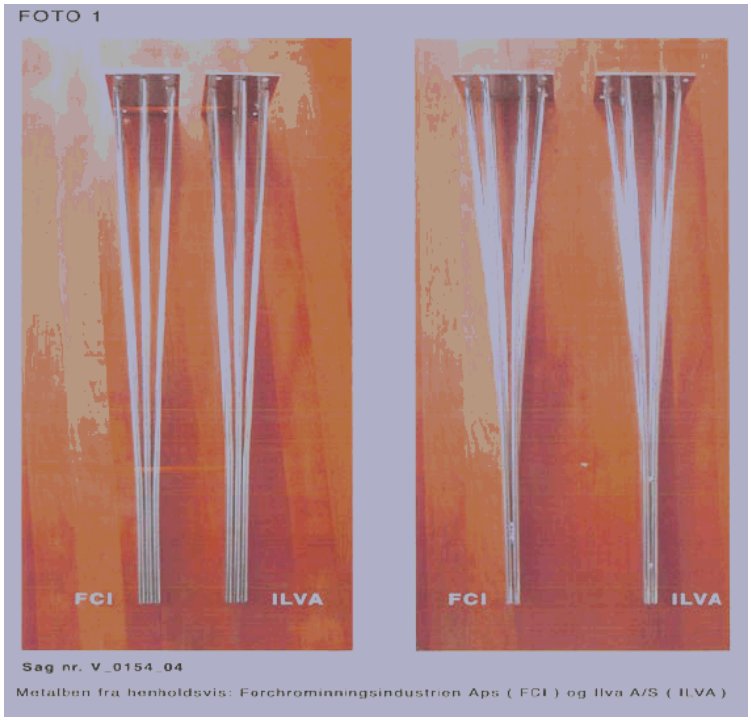

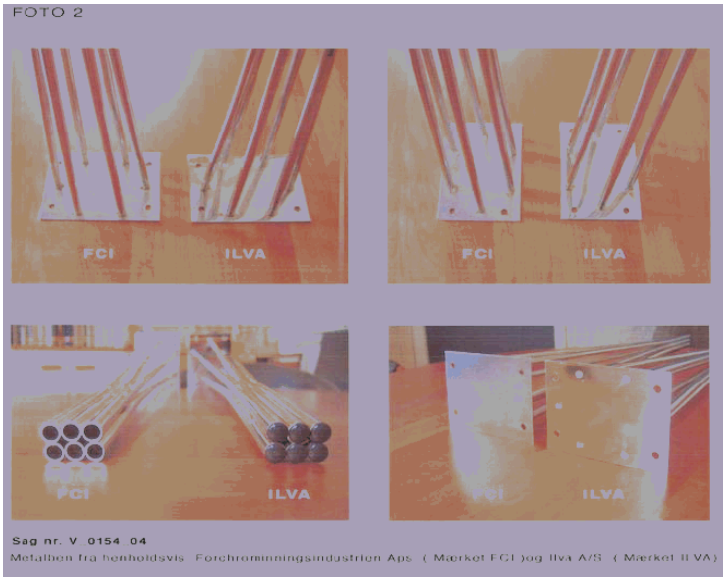

FCI havde i en årrække produceret og solgt sekstrådben til Ilva. Benene var en afløser for de firtrådsben, som Ilva fik forbud mod at anvende i starten af 1990-erne, da disse var identiske med de ben, som anvendes på Fritz Hansens Piet Hein Superellipse borde.

I 2003 ophørte salget pludseligt, og FCI konstaterede, at Ilva nu indkøbte benene fra Kina.

Under den anlagte retssag gjorde FCI gældende, at designet var beskyttet såvel i henhold til markedsføringsloven som ophavsretsloven, hvilket Ilva bestred.

Til støtte for påstanden om, at sekstråds benet manglede særpræg gjorde Ilva gældende, at benet blot skulle være en sammenstilling af to tretråds ben, af den type, som fremgår nedenfor:

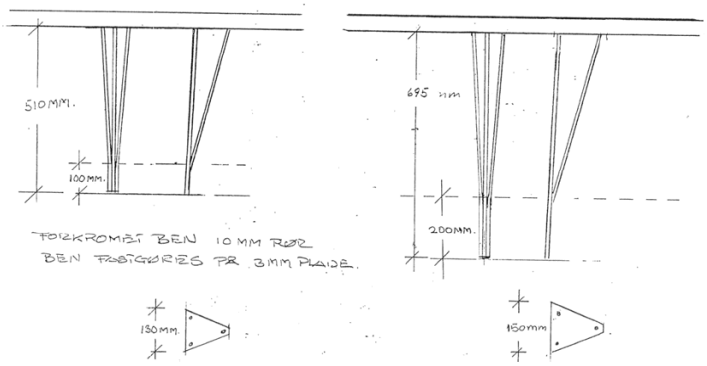

Der blev under sagen udmeldt syn- og skøn ved industriel designer mDD Ebbe Gehl, som udtalte, at de to designs var identiske, og at de ikke var beskyttet af ophavsret. Skønsmanden anså Ilvas bordben for en kopi af FCIs design.

Sø- og Handelsretten kom frem til, at sekstråds benet ikke var ophavsretligt beskyttet, men at det nød beskyttelse mod slavisk og nærgående efterligninger. Da Ilvas ben var

identisk med FCIs design forelå der en retsstridig kopiering. Retten afslog således Ilvas anbringende om, at benet var en simpel sammenstilling af to tretråds ben. Retten lagde ikke konkret vægt på, at der havde været et tidligere samarbejde mellem parterne, men det har nok spillet en rolle i relation til spørgsmål om der forelå en tilstræbt kopiering.

FCI havde påstået sig tillagt kr. 91.152 i erstatning for mistet omsætning, og retten tilkendte FCI kr. 50.000 i erstatning.

Dommen giver ikke anledning til større kommentarer og må anses for at være i tråd med hidtidig praksis.

Johan Løje, advokat (H)
jl@slw.dk